

Denna handling är en översättning av den ursprungliga finskspråkiga handlingen. Vid eventuella motstridigheter är den finskspråkiga handlingen bestämmande.

Beslut om tillämpning av förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB) i ett enskilt fall, marktäktsprojekt, Galtarby, Kimitoön, Destia Oy

Projekt

Marktäkt, Kimitoön

Projektansvarig

Destia Ab

FO-nummer: 2163026–3

Anhängiggörande av ärendet

Ärendet har anhängiggjorts genom att en privatperson 28.10.2023 bitt NTM-centralen i Egentliga Finland om ett avgörande om huruvida förfarandet vid miljökonsekvensbedömning bör tillämpas på det marktäktsprojekt som Destia Oy planerar.

Begäran kompletterades 2.11.2023.

I anhängiggörarens begäran motiveras behovet av en MKB-behovsprövning med kvaliteten på stenmaterialet i projektområdet. Enligt Helistö innehåller stenmaterialet i projektområdet kvarts, som vid sprängning bildar ett hälsoskadligt kvartsdamm som i sin tur färdas med det material som transporteras från projektområdet till fastigheterna som ligger längs transportrutterna.

Totalt 34 parter har instämt i anhängiggörarens begäran.

NTM-centralen i Egentliga Finland har 8.11.2023 informerat Destia Oy om att en bedömning av behovet att tillämpa förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt 3 § 2 mom. i MKB-lagen anhängiggjorts och bitt Destia Oy att lämna uppgifter enligt 12 § i MKB-lagen (252/2017) och 1 § i MKB-förordningen (277/2017).

NTM-centralen i Egentliga Finlands avgörande

Något bedömningsförfarande enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) tillämpas inte på det marktäktsprojekt som Destia Oy planerar i Galtarby i Kimitoön.

Uppgifter som lämnats av den projektansvariga

Man har fått de uppgifter om projektet som förutsätts i 12 § i MKB-lagen (252/2017) och 1 § i MKB-förordningen (277/2017).

21.3.2024

Nedan presenteras en beskrivning av projektet samt dess miljö och miljökonsekvenser baserat på uppgifter från den projektansvariga.

Beskrivning av projektet och lokaliseringsplatsens miljö

Projektområdet ligger i Galtarby i Kimitoön i ett jord- och skogsbruksdominerat glesbygdsområde. Tåktområdets areal är 11,6 hektar (ha). Planområdet, dvs. området innanför vilket samtliga marktäktsfunktioner (bl.a. upplagsområden för stenmaterial och ytjord) ligger har en areal om 20,8 ha. Den totala mängden stenmaterial som ska tas ut är 900 000 kubikmeter fast mått (m3ktr) och den genomsnittliga beräknade täktmängden är 90 000 m3ktr om året. Däremot är det sannolikt att de faktiska årliga täktmängderna blir mindre än så. Tagningstakten beror helt på efterfrågan på stenmaterial och på marknadsläget, vilket innebär att det kan finnas stora årliga variationer i verksamheten.

Planområdet är i nuläget skogsbruksområde och det planerade tåktområdet är trädbevuxet eller trädfattigt bergsområde, som omges av brukade ekonomiskogar på alla håll.

I projektet har man begränsat planområdet så att det är minst 10 meter till fastighetsgränsen. Inom denna skyddszon finns det ingen verksamhet eller upplag relaterad till marktäkt. Från det ordinarie marktäktsområdet är det minst 30 meter till fastighetsgränsen.

Planläggningssituationen i projektområdet

Det finns inga stads- eller stranddetaljplansområden i planområdet enligt tåktplanen eller i dess närhet. Det finns inga general- eller delgeneralplaner i området och det är enligt kommunens planläggningsöversikt 2020 inte aktuellt med några planläggningsåtgärder.

Det närmaste planområdet, Västanfjärds strandgeneralplanområde, ligger som närmaste cirka 800–900 meter norr och öster om tåktområdet. Som närmast på den södra/sydöstra sidan, cirka 1,5 kilometer bort, ligger stranddelgeneralplanområdet för Dragsfjärds västra skärgård.

Landskapsplanen för Egentliga Finland är i kraft i området. På landskapsplanen ligger tåktområdet i ett MRV-område (ett jord- och skogsbruksdominerat område med speciella utvecklingsbehov för turism och rekreation).

Vid en granskning av totallandskapsplanen för Egentliga Finland (godkänd 14.6.2021) är området alltså märkt som ett MRV-område.

Bebyggelse i projektområdets verkningsområde

Tåktområdets närområde är glesbefolkat. De närmaste bostadshusen ligger öster/nordost om tåktområdet cirka 600–800 meter bort (2 st.). Norr om området finns det två hus (fritidsbostäder) cirka 600–700 meter bort. På den södra sidan finns det bebyggelse över 1,4 kilometer bort. Enligt en granskning av terrängkartan finns det totalt sju bostadshus eller fritidsbostäder inom cirka en kilometers radie från tåktområdet.

21.3.2024

Jordmån och berggrund i projektområdets verkningsområde

Undersökningar har gjorts i täktområdet för att utreda bergskvaliteten. Enligt undersökningarna är stenkvaliteten i området huvudsakligen bra (A), även om kvaliteten varierar lokalt. I GTK:s tidigare undersökningar har bergstenen i området konstaterats vara medelhård. Den dominerande bergarten i området är amfibolit och den är tydligt skiffrig. En närmare granskning av GTK:s berggrundskarta visar att det dominerande stenmaterialet består av kvarts-fältspatsparaskiffer.

På täktområdet förekommer det allmänt sett berghällar. Jordtäcket på berget är även i övrigt relativt tunt i området, huvudsakligen under 30 cm. I de flackare områdena i den norra delen av täktområdet kan jordtäcket vara något tjockare.

Naturförhållanden och skyddsområden i projektområdet

Växtgeografiskt sett tillhör området den hemiboreala zonen. Det planerade täktområdet är trädbevuxet eller trädfattigt bergsområde, som omges av brukade ekonomiskogar på alla håll. En naturutredning gjordes av planområdet våren 2020. Enligt utredningen finns det inga naturtyper som är utrotningshotade eller bör bevaras i området. I det ordinarie täktområdet förekommer det huvudsakligen färsk mo av blåbärstyp. Gallring har utförts. Det finns inga kulturbiotoper i området och någon flora som tyder på gammal bosättning har inte observerats i området.

Några flygekorror har inte observerats i området vid utredningen och det finns ingen gran-aspbetonad blandskog i området som är optimal som levnadsmiljö för arten. Man har inte heller hittat några efterlämningar av flygekorre i det planerade vägområdet.

En utredning av fågelfaunan och fladdermöss gjordes också i samband med naturutredningen. Av de arter som anges i bilaga I till fågeldirektivet observerade man under häckningstiden nattskärra, järpe, spillkråka och trädlärka. Av fladdermöss observerade man i området endast nordisk fladdermus, och det karga bergsområdet och det sammanhängande skogsområdet utgör inte något betydande jaktområde för fladdermöss. Några lämpliga övervintringsplatser för fladdermöss, som grottor eller djupa stenrösen, förekommer inte i området.

Det finns inga naturskyddsområden eller andra värdefulla områden i närheten av planområdet. Det närmaste Naturaområdet är Stormossens (FI0200003), som delvis också ingår i myrskyddsprogrammet. Det ligger som närmast mer än 2 kilometer från täktområdet, väster om det. På grund av det stora avståndet har täktverksamheten inga konsekvenser för Naturaområdet eller dess skyddsmål. Till andra skyddsområden är det mer än 7 kilometer.

Yt- och grundvatten i projektområdet

Bergsbacken som planområdet ligger på har tre lokala vattendelare. Avrinningsvattnet i den västra och mellersta delen av planområdet dirigeras i nuläget norrut mot ett åkerområde med ett dike som ansluter till Östanåbäcken på den östra sidan av området. Avrinningsvattnet i den östra delen av planområdet dirigeras till Ramstedmossen på den

21.3.2024

östra sidan och därifrån österut längs ett dikessystem och ansluter till Galtarbyviken. Till mycket liten del dirigeras vattnet i den södra sidan av planområdet söderut via Bålkärret till havet.

Brytningsområdet lutar mot norr, dit regnet i det brutna området kommer att dirigeras. Det mesta av täktområdets vatten dirigeras i samma riktning och till dikessystemet redan i naturligt tillstånd. I och med täktverksamheten kommer det östra avrinningsområdet (Ramsteds mossen) att minska med cirka 2,9 ha och det norra avrinningsområdet att öka med motsvarande mängd.

Området ligger inte i ett klassificerat grundvattenområde. Det närmaste klassificerade grundvattenområdet är Högmö (0224353, klass II) cirka 3,5 kilometer norr om täktområdet.

Det finns inga vattentäkter för samhällen i närheten av täktområdet. Invånarna i närområdet har egna hushållsvattenbrunnar som inte har utretts närmare i samband med att täktplanen upprättades. Närmast möjliga fastighet som kan ha en hushållsvattenbrunn ligger cirka 650 meter från täktområdet och de flesta ligger betydligt längre bort. Eventuella konsekvenser för grundvattnet sträcker sig vanligtvis inte så långt bort.

Den projektansvarigas bedömning av miljökonsekvenserna

Brytning och krossning av stenmaterial orsakar buller i omgivningen, vilket kan betraktas som projektets huvudsakliga miljökonsekvens. Den huvudsakliga bullerkällan är krossningen av stenmaterial. Bullret från övriga planerade funktioner är betydligt mindre.

Brytningen av berget har en betydande inverkan på formerna på brytningsområdets yta och på den lokala växtligheten. Verksamhetens övriga miljökonsekvenser är dammbildning, tillfällig vibration orsakad av brytningsprängningar samt eventuell inverkan av brytningen på yt- och grundvattnet. Konsekvenserna kan antingen förebyggas i tillräcklig mängd eller är tidsmässigt kortsiktiga och inte bestående och är därför inte särskilt betydande.

Buller

Statsrådets förordning om miljöskydd i samband med stenbrott, annan stenbrytning och stenkrossar (800/2010) samt stadsrådets beslut om riktvärden för bullernivån (993/1002) reglerar det buller som verksamheten orsakar på projektets verkningsområde. Enligt statsrådets förordning 800/2010 om miljöskydd i samband med stenbrott, annan stenbrytning och stenkrossar är gränsvärdet för medelljudnivån $L_{Aeq, 7-22}$ för buller under dagen som täktverksamheten orsakar 55 dB(A) i områden som används för boende och 45 dB(A) i områden som används för fritidsboende.

En kalkylerad bullermodellering av bullret som projektet orsakar upprättades 2022 (Promethor Oy). Modelleringen gjordes med beräkningsprogrammet Datakustik CadnaA 2020 genom att använda samnordiska industri- och vägtrafikbullermodeller. I beräkningsprogrammet använder man kart- och höjddatamaterial för att göra terrängen tredimensionell. Som källuppgift i bullermodelleringen använder man ljudeffektnivåer för

21.3.2024

Ljudkällorna inom ett frekvensintervall på 63–8000 Hz samt uppgifter om trafiken i anslutning till verksamheten. Baserat på källuppgifterna fastställer man s.k. utgångsbullernivåer för ljudkällorna. Baserat på utgångsnivån definierar man den ljudtrycksnivå som ljudkällan orsakar vid granskningspunkterna, med hänsyn till olika ljuddämpande och -förstärkande faktorer. Som faktorer beaktar man bl.a. den geometriska spridningen, hinder- och markdämpning och reflektioner från olika ytor. Trädbeståndets bullerminskande inverkan har inte beaktats. Beräkningsresultaten överensstämmer med medelljudnivån på lång sikt i medvindsförhållanden.

Någon verksamhet nattetid som orsakar väsentligt buller har inte planerats för verksamhetsområdet. Buller nattetid har inte granskats i beräkningen.

De objekt som utsätts för mest buller från verksamheten är två semesterbyggnader norr om verksamhetsområdet och därför ska man enligt utredningen fästa uppmärksamhet vid att dämpa krossningsbullret i nordlig riktning i alla skeden av verksamheten genom att t.ex. placera krossningsanläggningen i skydd av tillräckligt höga brytningsfronter eller upplagsplatser som byggts som bullerhinder. I andra väderstreck ligger de närmaste bullerkänsliga objekten längre bort och bullernivån hos dem uppfyller gränsvärdena utan några bullerbekämpningsåtgärder. Medelljudnivån under dagen som verksamheten orsakar understiger med tillräckliga skyddsåtgärder i alla skeden av verksamheten 55 dB(A) för omgivningens bostadsbyggnader och 45 dB(A) för semesterbyggnader.

Bullret som stenkrossningen orsakar är impulsartad i närheten av anordningarna, men impulserna avtar i takt med att avståndet ökar. Det impulsartade bullret som går att märka i omgivningen minskar då arbete som orsakar det impulsartade bullret utförs i botten av stenbrottet i skydd av en brytningsfront eller t.ex. bakom en upplagsplats. När detta görs är bullret från krossningen och brytningen sällan impulsartat på ett avstånd på mer än 300 meter. I granskningsområdet sker krossningen och brytningen i alla skeden mer än 500 meter från närmaste bullerkänsliga objekt. Därmed kan man bedöma att bullerkänsliga objekt i omgivningen inte orsakas impulsartat buller.

Vad gäller transporten av stenmaterial har trafiken en liten bullerinverkan på bostadsbyggnaderna i omgivningen, och bullernivån från trafiken överstiger inte gränsvärdena för bostads- och semesterbostäder.

Damm och kvartsdamm

Kvarts förekommer i berggrundens mineraler, sand och stenmaterial. Uppskattningsvis cirka 12 % av jordskorpan består av kvarts. Därför är kvarts vanligt förekommande i produkter och materialflöden som innehåller mineraler och stenmaterial.

Långsiktig exponering för kvartsdamm kan orsaka bl.a. stendammlunga eller lungcancer. Personer som arbetar bl.a. på krossverk, gjuterier, i utvinningsindustrin, med brytnings- och stenarbeten samt med byggande riskerar att exponeras för kvartsdamm. Ökad risk för sjukdom förutsätter en långvarig vistelse i tillräckligt höga kvartsdamhalter.

21.3.2024

I och med uppdateringen av EU:s cancerdirektiv har ett bindande gränsvärde på 0,1 mg/m³ för åtta timmars exponering satts upp för kvarts. I Finland har man dessutom satt upp ett strängare gränsvärde på 0,05 mg/m³ för exponering för kvartsdamm. Gränsvärdena rör dammens s.k. alveolfraktion, dvs. det mest finfördelade damm som når lungblåsorna, vanligtvis partiklar under 10 µm.

Arbetsgivaren är baserat på arbetarskyddslagstiftningen skyldig att hålla exponeringen för kvarts på en låg nivå redan på arbetsplatsen, dvs. i stenbrottet. Produktionen av stenmaterial är av entreprenadkaraktär och är årligen kortvarig. Dessutom ska produktionen enligt ansökan ske utanför den torraste årstiden, högsommaren, och dammbildning kommer allmänt taget att förebyggas genom bevattning.

De färdiga stenmaterialprodukterna har stor partikelstorlek och dammar därför inte vid transport. Eventuellt stenmaterial som ska tas till hamn har sållats och innehåller inte mer finfördelade fraktioner överhuvudtaget.

Transporttrafik för stenmaterial

Allmänna vägar och det befintliga vägnätet används för transportererna. Mängden transporter av stenmaterialet varierar stort beroende på efterfrågan på stenmaterial. Den genomsnittliga transporttrafikmängden som täktverksamheten orsakar är baserat på en teoretisk genomsnittlig årlig täktmängd cirka 25 besök av tunga transportfordon vid objektet per dygn på vardagar.

Enligt den projektansvarigas uppskattning kommer en del av krosset som framställs i täktområdet att transporteras till Dalsbruks hamn, varifrån stenmaterialet lastas på ett fartyg för vidare transport. En del av stenmaterialet transporteras till destinationerna även via landsväg. Destia Oy uppskattar att 0–10 fartygslaster stenmaterial skulle tas till hamnen per år och 0–2 fartygslaster per månad beroende på situation. Stenmaterialet säljs och transporteras också till andra destinationer.

För transportererna bygger man på täktområdet cirka 450 meter ny väg, som ansluter till en befintlig privat skogsväg söder om täktområdet. Den befintliga skogsvägen kommer att förbättras och på sina ställen breddas så att den lämpar sig för fordonskombinationer som transporterar stenmaterial. Vägsektionen som ska förbättras är cirka 2 kilometer. Vägen ansluter till Galtarbyvägen.

Behandling av ärendet

Hörande av myndigheterna

NTM-centralen i Egentliga Finland har 11.1.2024 bett Kimitoöns kommun samt Egentliga Finlands förbund om ett utlåtande om huruvida MKB-förfarandet behöver tillämpas på Destia Oy:s projekt.

Egentliga Finlands förbunds markanvändningssektion lämnade inte något utlåtande eftersom förbundet inte har något att anmärka och projektet inte står i strid med Egentliga Finlands landskapsplanläggning eller annan planering.

21.3.2024

Kimitoöns kommuns miljöhälsovård (Lundo stads miljöhälsotjänster) lämnade inte något utlåtande.

Kimitoöns kommuns kommunstyrelse konstaterar i sitt utlåtande bl.a. följande: Dalsbruks centrum har klassificerats som en byggd kulturmiljö av riksintresse (RKY). Byggda kulturmiljöer av riksintresse representerar olika utvecklingsfaser för vårt land och återspeglar historien. Dalsbruks och dess hamns geografiska läge har historiskt sett inneburit en utveckling för Dalsbruk. De är numera faktorer som å ena sidan möjliggör nya näringar, men som å andra sidan utmanar hållbarheten hos det kulturhistoriska arvet. Kommunstyrelsen noterar att stenbrottet kan ha en positiv inverkan på näringslivet och skapa nya arbetstillfällen för lokalbefolkningen. Under dessa ekonomiskt utmanande tider är det oerhört viktigt att säkerställa ett mångsidigt och resilient näringsliv i kommunen. Därför är det viktigt att notera att turismnäringen, som utgör en märkbar del av vår ekonomi, ska skyddas i synnerhet, och att stenbrottet inte får påverka det i orimlig mängd. Kimitoöns kommun vill betona att man är medveten om hur viktigt det är att balansera dessa ekonomiska fördelar och en ansvarsfull hantering av miljöaspekterna. Kommunstyrelsen betonar att kommunen agerar miljömedvetet i all sin verksamhet i enlighet med sitt miljöprogram. I en tid då hållbarhet är avgörande måste de ekonomiska fördelarna med ett stenbrott avgöras så att man samtidigt säkerställer en ansvarsfull hantering av miljöfrågorna. Kommunstyrelsen ber NTM-centralen att i sin bedömning väga i vilken mängd transportruterna kan inverka på naturvärdena, människornas hälsa, levnadsförhållanden och trivsel samt på samhällsstrukturen, landskapet, stadsbilden och kulturarvet. Samtidigt anser kommunstyrelsen det oerhört viktigt att aktörerna förbinder sig till att aktivt minimera de skadliga miljökonsekvenserna genom att vidta noga planerade miljöskyddsåtgärder och främja hållbara metoder. Kimitoöns kommun fortsätter att samarbeta med väsentliga intressenter och invånarna för att säkerställa en öppen och transparent dialog. Det är avgörande för att kunna väga ekonomiska fördelar och bevarandet av lokalmiljön och för att kunna säkerställa att Kimitoöns kommun är hållbar på lång sikt för såväl nuvarande näringar som potentiella nya företag inom olika branscher. Sammanfattningsvis kan man konstatera att det för att säkerställa en hållbar utveckling och dragkraft för Kimitoöns kommun är avgörande för näringsutövarna att bevara och främja en miljö som stöder och lockar till etablering av nya företag.

I utlåtandet från **bygg- och miljötillsynsnämnden i Kimitoöns kommun** konstaterar man bl.a. att förfarandet vid miljökonsekvensbedömning enligt 3 § 1 mom. bilaga 1 i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) ska tillämpas på projekt där täktområdets areal överstiger 25 ha eller om den substansmängd som tas ut är minst 200 000 kubikmeter fast mått om året. Eftersom Destia i sin ansökan har angett att storleken på det planerade området är 11,6 ha och den substansmängd som ska tas ut årligen är 90 000 kubikmeter fast mått understigs gränsen för det obligatoriska behovet av en miljökonsekvensbedömning. Tillämpning av MKB enligt 3 § 1 mom. i lag 252/2017 är inte nödvändig. Med hänsyn till att Dalsbruks brukstätort planerats vara en genomfartsled för grustransporter anser dock nämnden att Närings-, trafik- och miljöcentralen bör granska om MKB bör tillämpas i enlighet med 3 § 2 mom. i lag 252/2017.

21.3.2024

Hörande av den projektansvariga

NTM-centralen i Egentliga Finland har genom ett e-postmeddelande skickat 19.2.2024 berett Destia Oy möjlighet att inkomma med ett bemötande av de erhållna utlåtandena.

Destia Oy har 22.2.2024 inkommit med ett bemötande av de erhållna utlåtandena. I sitt bemötande konstaterar Destia Oy bl.a. att Destia inte har något särskilt att kommentera om de lämnade utlåtandena. Såsom konstaterats i utlåtandet från Kimitoöns bygg- och miljötillsynsnämnd behöver något MKB-förfarande inte tillämpas på projektet baserat på projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lag 252/2017. Det är fråga om ett sedvanligt stentäktprojekt av entreprenadkaraktär vars miljökonsekvenser är väl kända på förhand och vars konsekvenser därför också kan hanteras effektivt. Förfaranden för att minska och begränsa miljökonsekvenser har presenterats i ansökan, i tillägg till vilket kompletterande tillståndsbestämmelser kan utfärdas i tillståndsbeslutet.

Miljökonsekvenserna av produktionen av stenmaterial enligt ansökan är inte sådana betydande miljökonsekvenser som avses i 3 § 2 mom. i MKB-lagen. Vad gäller trafiken förstår Destia mycket väl den oro som Kimitoöns kommunstyrelse lyft fram i sitt utlåtande. Destia har dock lämnat detaljerade uppgifter om såväl de transportrutter som ska användas som mängden och tidpunkterna för trafik till tillståndsmyndigheten. Destia anser att uppgifterna är tillräckliga för att pröva ett miljötillstånd och att ett MKB-förfarande inte behöver tillämpas enkom för att bedöma trafikkonsekvenserna. Ansökan har också funnits för påseende två gånger och invånarnas och övriga parter åsikter beaktas därigenom i miljötillståndsprövningen.

Motiveringar till NTM-centralens avgörande

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projekt och ändringar i dem som sannolikt har betydande miljökonsekvenser. Projekt på vilka förfarandet vid miljökonsekvensbedömning alltid tillämpas definieras i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen (MKB-lagen 3 § 1 mom.).

Enligt punkt 2 b) om tagande och bearbetning av naturtillgångar i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen ska förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projekt för tagande av sten, grus eller sand om täktområdets areal överstiger 25 ha eller om den substansmängd som tas ut är minst 200 000 kubikmeter fast mått om året. Enligt den presenterade planen är arealen på täktområdet i projektet 11,6 hektar och substansmängden som ska tas ut per år 90 000 kubikmeter fast mått. Täktområdets areal är 46,4 % av täktområdets areal i bilaga 1 till MKB-lagen och den substansmängd som ska tas ut per år är 45 % av gränsen för den årliga täktmängden enligt bilaga 1 till MKB-lagen.

Enligt punkt 9 a) om trafik i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen ska MKB-förfarandet tillämpas vid byggande av motorvägar eller motortrafikleder, b) anläggande av en ny, minst 10 kilometer lång sammanhängande väg med fyra eller flera körfält, c) ny linjeföring eller breddning av en väg så att den sammanhängande vägsträcka med fyra eller flera körfält som härvid bildas är minst 10 kilometer lång. Vägen som lämpar sig för byggplatstrafik och som planeras att byggas i projektet är 450 meter lång och den

21.3.2024

befintliga skogsbilsväg som ska förbättras är cirka 2 kilometer lång. Längden på vägen som ska byggas är 4,5 % av gränsen i projektförteckningen och längden på vägsektionen som ska förbättras är 20 av gränsen i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen.

Bedömningsförfarandet tillämpas dessutom i ett enskilt fall på ett sådant projekt eller på en sådan förändring i ett redan genomfört projekt som sannolikt orsakar, även med beaktande av gemensamma konsekvenser av olika projekt, betydande miljökonsekvenser som till sin kvalitet och omfattning går att likställa med konsekvenserna i projekten i projektförteckningen (MKB-lagen 3 § 2 mom.). Vid beslut om tillämpning av bedömningsförfarandet beaktas dessutom projektets egenskaper och lokalisering och konsekvensernas typ. Bestämmelser om de faktorer som utgör grund för beslutet finns i bilaga 2 till MKB-lagen.

Beslutet har fattats baserat på uppgifter från den projektansvariga, erhållna utlåtanden samt den expertinformation som NTM-centralen har tillgång till. NTM-centralen har bedömt behovet av ett MKB-förfarande i Destia Oy:s marktäktprojekt enligt kriterierna i bilaga 2 till MKB-lagen samt genom att jämföra kvaliteten och omfattningen på de sannolika betydande konsekvenserna av det med kvaliteten och omfattningen på de projekt som presenteras i bilaga 1.

Planläggning och kulturmiljö

En landskapsplan är i kraft i stentäktområdet. Området ligger i ett jord- och skogsbruksdominerat område på landskapsplanen med speciella utvecklingsbehov för turism och rekreation (MRV). Utöver jord- och skogsbruk kan områdena anvisas för semesterboende och turismverksamheter. Områdena kan efter övervägande även utnyttjas för glesbygdsliknande permanentboende.

Området tillhör också turistområdet Tykö-Kimitoön-Kasnäs, som är ett målområde för utveckling av turism, friluftsliv och rekreation och som berörs av följande planeringsbestämmelse: "Planerna och åtgärderna ska vara långsiktiga funktioner som sker året om samt stödjer näringarna och utnyttjar områdenas särdrag. Dessutom ska de främja funktionerna på och nåbarheten av målområdet för utveckling på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt. På Kasnäs-Tykö, Velhonvesi och Skärgårdens ringväg samt andra motsvarande målområden för utveckling bör det utvecklas attraktiva och trygga förutsättningar för cykel- och gångtrafik."

Ungefär en halv kilometer från planeringsområdet finns en anslutningsväg. Längs den går en riktgivande friluftsled, som har betydelse som en del av det planerade landskapsnätet av friluftsleder och för vilka riktlinjerna preciseras i den fortsatta planeringen. Friluftsleden löper också genom Dalsbruks centrum längs samma linje som den planerade transportrutten.

Den planerade transportrutten går genom Dalsbruks centrum och det historiska industriområdet. Dalsbruk har på landskapsplanen bl.a. ett område för tätortsfunktioner som berörs av bestämmelsen "Utvecklingen av områdets markanvändning, sammanjämkningen av de trafikmässiga lösningarna och servicen ska förenhetliga

21.3.2024

tätortsbilden och beakta särdragen i tätortsbilden”, samt ett skyddsområde för byggd miljö, en gästhamn och en förbindelsefartygskaj.

Dalsbruk har stadsplaner i kraft och på en del av transportrutten finns en generalplan i kraft för Dalsbruk. Dessutom finns anhängiga planer i området. Vid den fortsatta planeringen av projektet och behandlingen av tillståndsansökningar ska plansituationen presenteras så att alla plannivåer och anhängiga plannivåer och anhängiga planer beaktas. Likaså ska man bedöma om projektet skadar genomförandet av planerna eller den anhängiga planläggningen.

Man känner till flera fasta fornlämningar, stenåldersbosättningar och kolmilor nära det planerade täktområdet. Två fornlämningar ligger alldeles intill vägen som ska förbättras och användas som transportrutt. För att rubba fornlämningar krävs ett rubbningstillstånd enligt fornminneslagen.

Transportrutten skulle gå genom en byggd kulturmiljö av riksintresse i Dalsbruk. Konsekvenserna för RKY-området måste bedömas i den fortsatta planeringen av projektet. Vibrationens inverkan på fundamenten till gamla byggnader ska utredas. Vad gäller kulturarvet ska man i samband med den fortsatta planeringen och behandlingen av tillståndsansökningar begära ett utlåtande från NTM-centralen samt från det regionala ansvarsmuseet för Egentliga Finland.

Naturskydd

En naturutredning har gjorts av stentäktområdet. Naturutredningen gjordes på basis av ett utlåtande från NTM-centralen 24.1.2023 om ansökan om miljö- och marktäktstillstånd och täcker de nödvändiga uppgifterna om naturförhållandena i området. Det finns inget hinder enligt naturskyddslagstiftningen för att genomföra projektet.

Tillståndsansökan har efter detta kompletterats med en ruttutredning. Vad gäller naturskyddet har NTM-centralen inget att anmärka kring ruttutredningen, eftersom det inte förekommer sådana naturvärden på rutterna i fråga som transporterna skulle ha betydande konsekvenser för. Eftersom transporterna riktas mot vägområden och konsekvenserna av transporterna på vägområdenas närmiljö är ringa är det vad gäller transporter inte nödvändigt att göra någon separat naturutredning.

Ut naturskyddsynpunkt finns det inget behov av ett förfarande vid miljökonsekvensbedömning i projektet.

Ytvatten och vattenvård

Enligt projektplanen rinner vattnet från brytningsområdet norrut, varifrån rinner ut i Galtarbyviken längs små fåror. Galtarbyviken tillhör en sådan vattenförekomst i Dragsfjärds och Västanfjärds inre skärgård vars ekologiska status har klassificerats som tillfredsställande i 2019 års klassificering (2012–2017 års material). Vattenförekomstens kemiska status bedömdes som sämre än bra på grund av polybromerade difenyletrar (PBDE). Det finns ingen uppmätt information om PBDE-halter i fiskar i vattenförekomsten,

21.3.2024

men enligt en expertbedömning överskrider miljökvalitetsnormen för PBDE i alla vattenförekomster i Finland.

I den norra delen av projektområdet ska man gräva en fördröjningsbassäng genom vilken dagvattnet från stenbrottsområdet rinner till en utloppsfåra. Mängden dagvatten, belastningen av kväve och suspenderade ämnen på ytvattnet eller deras konsekvenser för nedre vattendrag har inte bedömts i ansökan. Verksamhetens konsekvenser för vattendragen riktas huvudsakligen till närliggande diken och enligt NTM-centralens bedömning är inverkan på den ekologiska och kemiska statusen för Dragsfjärds och Västanfjärds inre skärgård inte så betydande är projektet skulle kräva ett förfarande enligt MKB-lagen. I projektet ska man dock fästa särskild uppmärksamhet vid dagvattnets kvalitet och behandling för att minska inverkan på vattendragen samt vid granskning av inverkan på vattendragen.

Buller och damm

Bullret från lösgöring och krossning av stenmaterial överskrider baserat på de upprättade utredningarna och kalkylerade modelleringarna inte de riktvärden för medelljudnivå i områden som används för boende och fritidsboende som anges i statsrådets beslut om riktvärden för bullernivå (993/1992). Bullret från transporter ökar inte heller märkbart bullernivån i vägnätet som används för transporter jämfört med den befintliga.

Damm orsakas i projektet från lösgöring och krossning av stenmaterial. Den dominerande bergarten i området är kvarts-fältspatsparaskiffer/amfibolit. Kvartsdamm är skadligt för hälsan vid långvarig exponering i tillräckligt höga halter. De arbetsfaser i projektet som orsakar mest damm finns på projektområdet och är knutna till arbetsfaser för lösgöring och krossning av stenmaterial. Det går att bekämpa dammbildning genom att vidta åtgärder på arbetsplatsen, som bevattning. En betydande del av dammet som uppstår i projektet blir kvar i projektområdet eller i dess omedelbara närhet, och därmed exponeras i huvudsakligen personer som arbetar på projektområdet för dammet. Det går att bekämpa exponeringen för damm genom att ombesörja lämpligt skydd t.ex. med andningsskydd för de som arbetar på platsen.

Den mest finfördelade delen av dammet kan antas spridas med luftflödet till ett bredare område, men mängden damm och dess spridning påverkas av de dammbekämpningsmetoder som används på projektområdet samt de lokala väderförhållandena. Den faktor som påverkar den allmänna luftkvaliteten och ökar föroreningarna i den mest är vägtrafiken. Föroreningarna består i huvudsak av sandningssand som malts ner och blivit finfördelad och av asfaltdamm som uppstår när vägbeläggningen slits och lyfts upp i luften av trafiken. Mängden gatudamm i luften påverkas bl.a. av trafikmängden, lokala väderförhållanden samt metoderna för vägunderhåll och när de utförs.

Som helhet bedömt orsakar projektet inte någon betydande och omfattande störande buller- och dammolägenhet. NTM-centralen anser att den bullerolägenhet som brytningen och krossningen orsakar går att förebygga och lindra genom att fästa uppmärksamhet vid planeringen av arbetets fortskridande och genom att placera de arbetsmaskiner och -

21.3.2024

anordningar som orsakar mest buller på arbetsplatsen så att man använder bergfronter och krossupplag som bullerhinder samt genom de närmare bestämmelser som utfärdas i miljötillståndets tillståndsbestämmelser för att genomföra de arbetsfaser som orsakar mest buller. NTM-centralen anser att det vid den fortsatta planeringen av projektet och vid tillståndprocessen är möjligt att utfärda tillräckliga bestämmelser för att minska dammbildningen och lindra dammolägenheten.

Trafik

I projektet kommer stenmaterialtransporterna enligt ansökan att köras via landsväg 12058 Galtarbyvägen till Dalsbruks hamn. Transporterna uppskattas till 25 lastbilar per dygn på vardagar kl. 6–22. Transportmängderna varierar beroende på efterfrågan på stenmaterial.

Den genomsnittliga dygnstrafiken på anslutningsväg 12058 Galtarbyvägen är 235 fordon, varav andelen tung trafik är cirka 5 %. Den genomsnittliga dygnstrafiken på sommaren är 339 fordon. Hastighetsbegränsningen på vägsektionen är 80 km/h. I projektet stiger andelen tung trafik av vägens trafik till cirka 12–14 %.

Därmed orsakar trafikens inverkan på miljön sannolikt inte några konsekvenser som till sin kvalitet och omfattning kan likställas med projekten i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen.

Sammanfattning

NTM-centralen anser att Destia Oy:s marktäktsprojekt enligt en utredning från den projektansvariga och en bedömning som NTM-centralen gjort med stöd av 3 § 2 mom. i MKB-lagen till sin storlek är klart mindre än marktäktsprojektet i punkt 2 b i bilaga 1 till MKB-lagen. NTM-centralen har i sin bedömning inte heller konstaterat att det skulle finnas sådana särskilda känsligheter eller gemensamma konsekvenser i anknytning till projektets lokaliseringsplats eller dess närhet som skulle förutsätta ett bedömningsförfarande i ett enskilt fall enligt MKB-lagen. NTM-centralen anser att projektet sannolikt inte orsakar betydande miljökonsekvenser som till sin kvalitet och omfattning kan likställas med projekten i projektförteckningen i bilaga 1 till MKB-lagen.

Därmed tillämpas inte något bedömningsförfarande i ett enskilt fall enligt MKB-lagen på projektet. NTM-centralen konstaterar dock att även om inte förfarandet vid miljökonsekvensbedömning tillämpas på projektet ska den projektansvariga, utöver vad som föreskrivs separat, vara tillräckligt medveten om projektets miljökonsekvenser i den omfattning som rimligen kan förutsättas (MKB-lagen 31 §).

Ett marktäktsprojekt har dock alltid konsekvenser för miljön. NTM-centralen anser att de centrala konsekvenser som projektet har för miljön ska beaktas och hanteras i samband med behandlingen av projektets marktäkts- och miljötillstånd, i samband med vilken tillräckliga bestämmelser för att förebygga och lindra skadliga konsekvenser ska utfärdas.

Detta beslut gäller projektet enligt det material som den projektansvariga lagt fram 4.12.2023 och 12.12.2023, på den lokaliseringsplats som anges i materialet. Om projektet ändras avsevärt till sin omfattning, sina övriga egenskaper eller sina miljökonsekvenser

21.3.2024

från det som presenteras nu bedömer NTM-centralen vid behov tillämpning av MKB-förfarandet i ett enskilt fall på nytt.

Bestämmelser som tillämpats

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-lagen, 252/2017): 3, 11, 13, 31 och 37 §

Förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förordningen, 277/2017): 1 §

Förvaltningslagen (434/2013)

Ändringssökande

Den projektansvarigas rätt till sökande av ändring

Den projektansvariga får söka ändring i detta beslut genom besvär hos Åbo förvaltningsdomstol. Besvärsskriften ska tillställas Åbo förvaltningsdomstol inom 30 dagar från det att den projektansvariga har fått information om beslutet. Besvärsanvisning medföljer som bilaga.

Delgivning av beslutet

Detta beslut skickas med mottagningsbevis till den projektansvariga.

NTM-centralen i Egentliga Finland ger även kännedom om beslutet genom en offentlig kungörelse. Kungörelsen och beslutet finns till påseende på NTM-centralen i Egentliga Finlands webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/egentligafinland> och ett meddelande om kungörelsen publiceras på webbplatsen och/eller anslagstavlan för projektområdets kommun (Kimitoön).

Beslutet publiceras elektroniskt i miljöförvaltningens gemensamma webbtjänst <https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/forfarandet-miljokonsekvensbedomning-av-projekt-mkb/mkb-beslut>, välj Egentliga Finland, Satakunta.

Beslutet skickas elektroniskt för kännedom till dem som gett utlåtanden.

Godkännande av dokumentet

Detta dokument har godkänts i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Susanna Sipilä och avgjorts av ledande sakkunnig Asta Asikainen.

Bilagor Bilaga 1 Karta över projektområdet
 Bilaga 2 Besvärsanvisning

Distribution Destia Oy, med mottagningsbevis, exklusive prestationsavgift

För kännedom

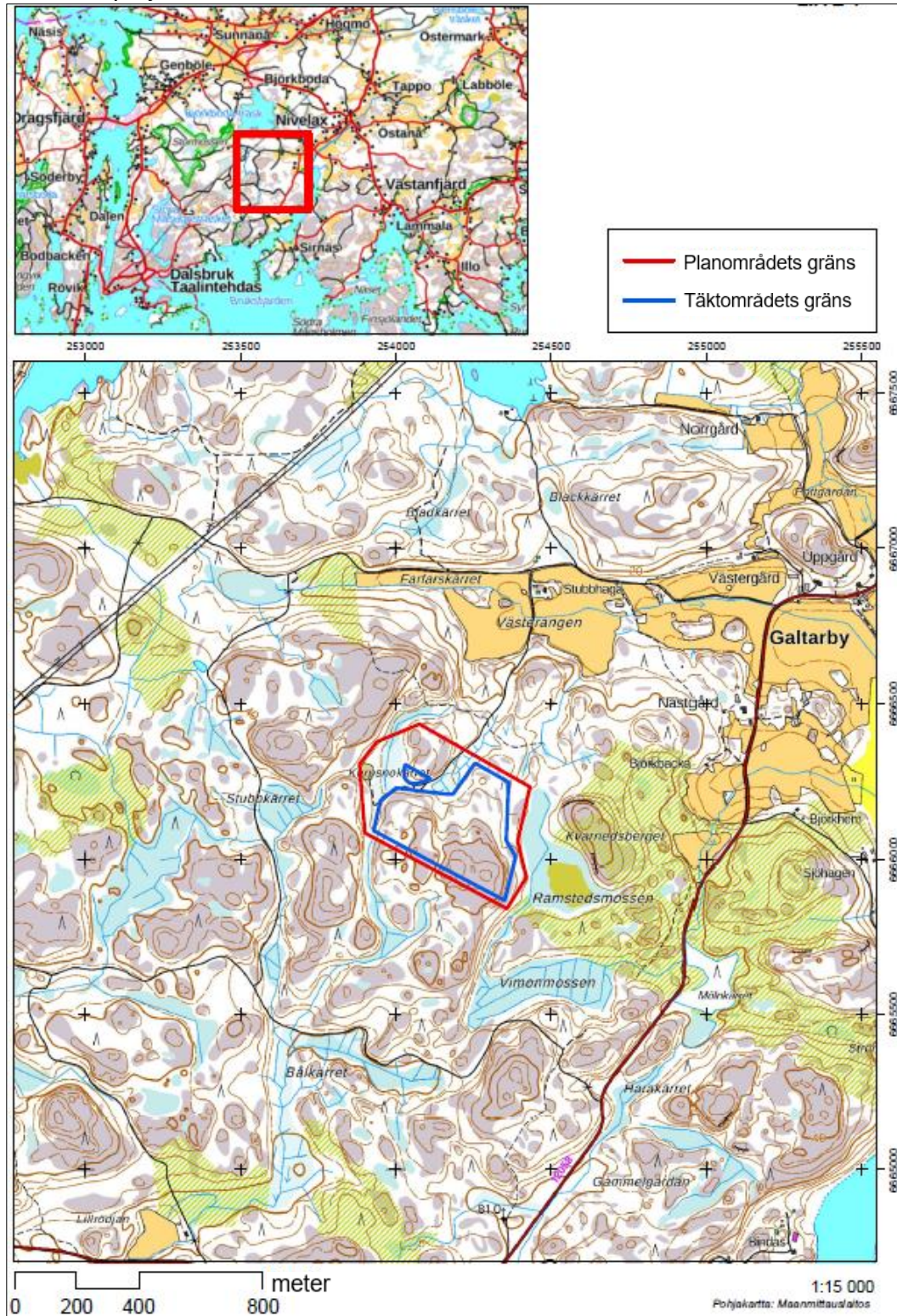
Kimitoöns kommun
Egentliga Finlands förbund

21.3.2024

Anhängiggörare av ärendet

Bilaga 1

Bilaga 1 Karta över projektområdet

Källa: Destia Oy:s projektmaterial

Besvärсанvisning

Besvärsmyndighet

Den som är missnöjd med detta beslut kan söka ändring hos **Åbo förvaltningsdomstol** genom skriftligt besvär.

Besvärstid

Besväret ska lämnas in inom 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, julafton eller midsommarafton förlängs besvärstiden till följande vardag.

När delgivningen skickas per post anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter det att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. Ett ärende anses dock ha kommit till en myndighets kännedom den dag brevet anlände. När delgivningen skickas elektroniskt anses handlingen vara tillkännagiven den tredje dagen från att meddelandet skickades om inget annat påvisas. Vid en bevislig delgivning framgår dagen för delfåendet av delgivnings- eller mottagningsbeviset. Om det är fråga om en mellanhandsdelgivning anses delfåendet ha skett den tredje dagen efter den dag som framgår av delgivningsbeviset.

Besvärsskriftens innehåll och underskrift

I besvärsskriften ska följande uppges:

- * ändringssökandens namn och hemkommun
- * om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan har upprättat besvärsskriften, ska även denna persons namn, hemkommun och postadress uppges i besvärsskriften
- * den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden
- * det beslut i vilket ändring söks
- * till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- * de grunder på vilka ändring yrkas

Ändringssökanden, dennes lagliga företrädare eller ombud ska underteckna besvärsskriften, om inte besvärsskriften tillställs elektroniskt (per fax, e-post eller förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst).

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas:

- * närings-, trafik- och miljöcentralens beslut, i original eller som kopia
- * intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller annan utredning över när besvärstiden har börjat
- * de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.
- * fullmakt för ombud (en advokat och ett offentligt rättsbiträde ska förete fullmakt endast om besvärsmyndigheten bestämmer så)
- * utredning om ombudets befogenheter om besvärsskriften tillställs elektroniskt

Tillställande av besvärsskriften

Besvärsskriften ska tillställas **Åbo förvaltningsdomstols registratorskontor**. Besvärsskriften ska vara framme senast besvärstidens sista dag innan tjänstetiden är slut. Besvärsskriften kan inlämnas personligen, med bud, per post eller elektroniskt. Om besvärsskriften postas ska det göras i god tid så att den hinner fram till myndigheten under kontorstid senast den sista dagen av besvärstiden. Om besvärsskriften skickas elektroniskt (per fax, e-post eller förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst) ska den vara tillgänglig för förvaltningsdomstolen i mottagarapparaten eller datasystemet under tjänstetid senast den sista dagen av besvärstiden.

Rättegångsavgift

En rättegångsavgift på 270 euro uppbärs av den ändringssökande för handläggning av ärendet i förvaltningsdomstolen. I lagen om domstolsavgifter (1455/2015) stadgas särskilt om fall där ingen avgift uppbärs. Länk till lagen om domstolsavgifter: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2015/20151455>

Kontaktuppgifter till Åbo förvaltningsdomstol:

Postadress: PB 32, 20101 Åbo

Besöksadress: Lasarettsgatan 2–4, 20100 Åbo

Telefon: 029 56 42400

Telefax: 029 56 42414

E-post: turku.hao@oikeus.fi

Öppetid: 8.00–16.15

Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>